

vivlio-life.gr

Κριτική της Βιργίνιας Αυγερινού
για το βιβλίο «Γυρισμός» ΤΟΝΙ
ΜΟΡΙΣΟΝ Εκδόσεις:
ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ

Αν και το τραγικό βιβλίο «ΓΥΡΙΣΜΟΣ», της βραβευμένης με το βραβείο Νόμπελ το 1993 ΤΟΝΙ ΜΟΡΙΣΟΝ, γράφτηκε το 2012, στη χώρα μας εκδόθηκε μόλις τον Οκτώβρη του 2017, από τις εκδόσεις ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ, σε μετάφραση της εξαιρετικής Κατερίνας Σχινά.

Η ιστορία διαδραματίζεται στην Αμερική τη δεκαετία του 1950. Μια Εποχή που είχε τραυματική επίδραση στις συνειδήσεις των πολιτών, αφενός λόγω του πολέμου της Κορέας και αφετέρου λόγω του ρατσισμού και των βιολογικών πειραμάτων στους Αφροαμερικανούς, κάτι που αποσιωπήθηκε επί δεκαετίες, αποτελώντας το ένοχο μυστικό της Αμερικής.

Κεντρικοί ήρωες είναι ο Φράνκ και η αδελφή του Σι (Ισίντα), παιδιά αφροαμερικανικής οικογένειας, τα οποία γεννήθηκαν σε μια μικρή πόλη του Αμερικάνικου Νότου. Από μικρά ένωσαν πολύ έντονα τον ρατσισμό και τις διώξεις εναντίον των μαύρων. Σε πολύ μικρή ηλικία, έγιναν αυτόπτες μάρτυρες της δολοφονίας ενός μέλους της κοινότητάς τους, ενώ βίωσαν και τον διωγμό από το σπίτι τους, προκειμένου να πάνε σε ένα μέρος που τους «υπέδειξαν» οι λευκοί. Λόγω των συνθηκών λοιπόν, ο Φράνκ από νωρίς ένοιωσε την ανάγκη να γίνει ο προστάτης της αδελφής του, μια και οι γονείς

τους, είχαν όχι μόνο να αντιμετωπίσουν πολλά προβλήματα αλλά και μια πολύωρη και κοπιαστική εργασία, γεγονός το οποίο δεν τους επέτρεπε να σταθούν όπως ήθελαν στα μικρά παιδιά τους.

Όταν ο Φράνκ ενηλικιώθηκε, θέλοντας να ξεφύγει, αποφάσισε να καταταγεί στο στρατό μαζί με δυο φίλους του, συμμετέχοντας έτσι στην φρίκη του πολέμου της Κορέας. Οι γονείς του πέθαναν και η Σι, έφυγε με έναν νεαρό για την Ατλάντα. Ο νεαρός την παράτησε όμως και η Σι αναγκάζεται να δουλεύει από δω και από κει. Μετά τον πόλεμο, ο Φρανκ επιστρέφει στην Αμερική και είναι ένα ψυχικό ράκος.

«...ο στρατός δεν του είχε φερθεί άσχημα, δεν έφταιγε ο στρατός που έχανε τα λογικά του τότε τότε. Όσο για τους γιατρούς που τον εξέτασαν μετά την αποστράτευση... του έλεγαν ότι η τρέλα θα έφευγε με τον καιρό... Μόνο μείνε μακριά από οιοπονευματώδη, τον είχαν συμβουλέψει. Όμως εκείνος δε συμμορφώθηκε...»

Οι δυο φίλοι του, πέθαναν στα χέρια του και ο ίδιος φορτωμένος από τύψεις, αδυνατεί να συναντήσει τους γονείς τους. Μετά από περιπλάνηση και μέσω της σχέσης του με το αλκοόλ, ο Φρανκ καταλήγει σε ψυχιατρείο της περιοχής. Ένα γράμμα φτάνει όμως στα χέρια του και τον ενημερώνει ότι η αδελφή του κινδυνεύει και ίσως δεν την προλάβει ζωντανή. Αυτό τον ταρακουνά και νοιώθει πως πρέπει να ξαναγίνει ο προστάτης της Σι. Αποδρά από το νοσοκομείο και φεύγει για την Ατλάντα όπου βρίσκεται η αδελφή του. Η Σι έχει αλλάξει δουλειές και έχει καταλήξει βοηθός ενός πλούσιου γιατρού. *«... Φτάνουν πια οι άνθρωποι που δεν μπόρεσα να σώσω. Φτάνουν πια οι κοντινοί μου που πέθαναν κι εγώ απλώς κοιτούσα. Φτάνουν πια. Και σίγουρα δεν θα 'ναι ανάμεσα τους η αδελφή μου. Αυτό αποκλείεται...»*

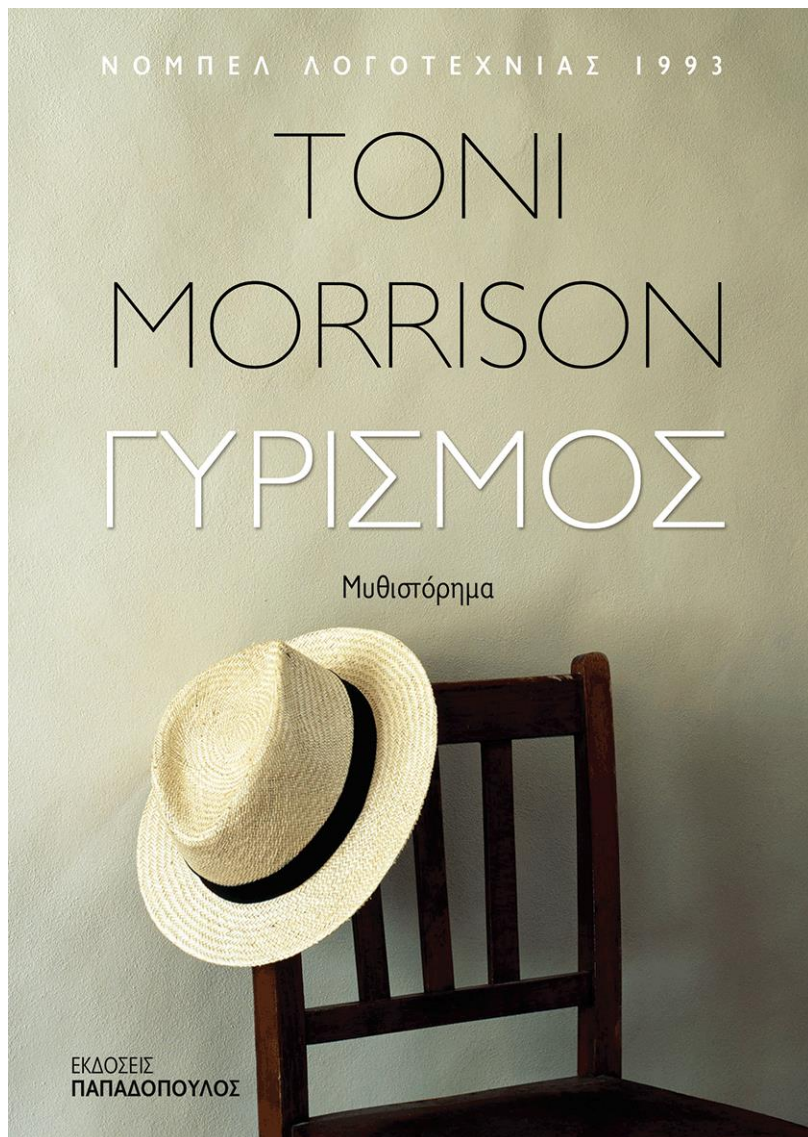
Τώρα η Σι είναι ετοιμοθάνατη στο δωμάτιο που της έχει παραχωρηθεί, χωρίς να γνωρίζει τι ακριβώς της συνέβη και χωρίς να μπορεί και η ίδια να κατανοήσει τι είδε στη βιβλιοθήκη του γιατρού και τι σημαίνει ή τι θα σημαίνει αυτό για εκείνη.

Θα καταφέρει ο Φρανκ να τη σώσει; Θα ξεπεράσει τα εμπόδια; Θα καταφέρει να γιατρέψει μαζί και τις δικές του πληγές;

Μια συγκινητική ιστορία -λίγο σκληρή μα και βαθιά ανθρώπινη- για έναν διαλυμένο ψυχολογικά άντρα και η προσπάθειά του να πάρει πίσω τη ζωή του, να γυρίσει στον τόπο του, να ξαναγίνει ο φύλακας άγγελος της αδελφής του της Σι. Ένα βιβλίο ωδή στην αδελφική αγάπη. Μια γυναίκα που όλα όσα έζησε τη μεταμόρφωσαν από ένα άβουλο κοριτσάκι σε μια ενήλικα που κρατά την τύχη της ζωής της στα χέρια της.

Το αναγνωστικό ταξίδι με το βιβλίο της Μόρισον μας «αναγκάζει» να «δούμε» και να «αισθανθούμε» μαζί με τους ήρωες, τη φρίκη του πολέμου και το μετατραυματικό στρες, τα ανατριχιαστικά ανθρώπινα

πειράματα, την εμπειρία των Αφροαμερικανών τη συγκεκριμένη χρονική περίοδο στην Αμερική. Ένα κοινωνικό μυθιστόρημα για τις φυλετικές διακρίσεις, την αναγκαστική εσωτερική μετανάστευση, την έννοια της οικογένειας, την άδολη αδελφική αγάπη.

Από το οπισθόφυλλο

«Στην Αμερική της δεκαετίας του 1950, ένας νεαρός Αφροαμερικανός, ο Φρανκ Μάνει, κατατάσσεται στον στρατό για να ξεφύγει από τον στενό, ασφυκτικό κόσμο της επαρχιακής πόλης του Νότου όπου μεγάλωσε, αφήνοντας πίσω του την αγαπημένη και εύθραυστη μικρή του αδελφή, τη Σι. Ο πόλεμος της Κορέας τον τραυματίζει ψυχικά και σωματικά, τον γεμίζει ενοχές και τον βυθίζει σε πλήρη απάθεια. Η ζωή του δεν έχει νόημα· ώσπου μαθαίνει ότι η Σι κινδυνεύει.

Ο Φρανκ είναι ένας σύγχρονος Οδυσσέας που επιστρέφει από την Ασία στη ρατσιστική Αμερική, ναρκοθετημένη από το φυλετικό μίσος

και τις προκαταλήψεις, εχθρική και επικίνδυνη όσο και τα πεδία των μαχών. Ενώσω ταξιδεύει σε αναζήτηση της Σι προς την Τζόρτζια και τη μικρή πόλη όπου γεννήθηκε και ανέκαθεν απεχθανόταν, αρχίζει να συνειδητοποιεί ότι τα προβλήματα του ίδιου και της αδελφής του ανάγονται σε μια πολύ παλαιότερη εποχή, τα θαμμένα μυστικά της οποίας αναδύονται σταδιακά, συγκλονίζοντάς τον.

Ένα συγκινητικό μυθιστόρημα για έναν ηττημένο άνδρα που ξαναβρίσκει το κουράγιο, τον ανδρισμό του, και τον τόπο του. Διαυγές και έντονο, βάνουσο αλλά και βαθιά ανθρώπινο...»

Η συγγραφέας

Η Τόνι Μόρισον (Toni Morrison) γεννήθηκε το 1931 στο Λορέιν του Οχάιο. Εργάστηκε στον εκδοτικό οίκο Random House, δίδαξε επί πολλά χρόνια αμερικανική λογοτεχνία στα πανεπιστήμια Howard, Yale και Princeton και έγραψε διηγήματα, κριτικά δοκίμια και έντεκα μυθιστορήματα, από το Γαλάζια μάτια (1970) ως το Ο θεός να φυλάει το παιδί (2015). Έχει τιμηθεί με τα βραβεία National Book Critics Circle Award και Pulitzer. Το 1993 βραβεύτηκε με το Νόμπελ Λογοτεχνίας. Ζει στη Νέα Υόρκη.

<https://vivlio-life.gr/%CE%BA%CF%81%CE%B9%CF%84%CE%B9%CE%BA%CE%AE-%CF%84%CE%B7%CF%82-%CE%B2%CE%B9%CF%81%CE%B3%CE%B9%CE%BD%CE%AF%CE%B1%CF%82-%CE%B1%CF%85%CE%B3%CE%B5%CF%81%CE%B9%CE%BD%CE%BF%CF%8D-%CE%B3%CE%B9%CE%B1-%CF%84-52/>